

JURYVERSLAG

Guillaume van Kreek Daey Ouwens (Uitgeverij Wereldbibliotheek)

Guillaume is een zoontje, een broertje dat “anders” is. Kreek Daey Ouwens legt een fragmentarische puzzel van hoe het er in haar gezin aan toe ging in de jaren 50 van de vorige eeuw. Hoe Guillaume als jongen en later als man tegelijk wreed en zorgzaam, met verwachting maar met nog meer ontgoocheling en onbegrip werd bejegend: “Vader bindt hem met zijn riem aan de klink van de deur.” Daey Ouwens is uiterst spaarzaam met taal, heeft genoeg aan enkele verzen en zinnen per bladzijde. Bijgevolg zit er veel wit in deze bundel, waarin de schetsen uit het leven van Guillaume resoneren en veel vragen oproepen: “Ik ben met meneer Wim naar het bos geweest, / zegt Guillaume vlak voordat hij doodgaat.” Kreek Daey Ouwens schreef een ontregelende maar ook vertederende bundel. Een autobiografische, wat wrange liefdesverklaring van een zus voor haar jongere broer met een verstandelijke beperking: “En wat zat er toch allemaal in jouw kop / lieve Guillaume...” Met ontroerende tekeningen van Ineke van Doorn.

& rol door van K. Michel (Uitgeverij Atlas Contact)

Onbevangen als een kind, vol verwondering en scherp observerend vangt K. Michel de absurditeit van het dagelijkse leven in verrassende en frisse beelden. Elk gedicht in de geestige bundel ‘& rol door’ is een miniatuurtje op de grens tussen werkelijkheid en verbeelding, als een tekening van Shaun Tan: “Door een bos lopen, gewoon lopen / iets horen en je bliksemsnel omdraaien / Niets zien, niets bijzonders / toch het gevoel dat de bomen / een stukje zijn opgeschoven”. K. Michel beheerst de Japanse kintsugi-kunst om de scherven van het bestaan met gouden lijm te accentueren. Van het praktische en lichtvoetige is het maar een kleine stap naar de grote vragen. Want in de poëzie “...orst een erwt / een kruitwagen op zijn rug en / draagt die de hele wereld door / eeuwen en eeuwen”. Daarenboven experimenteert K. Michel zwierig met verschillende vormen en klinken zijn gedichten zo melodieus als een muziekdoosje. Iemand levensadvies nodig? “...struikel je voorover, hou je dan slap / en rol dóór.”

Wie was ik van Alfred Schaffer (De Bezige Bij)

Alfred Schaffer verwoordt in zijn trefzekere bundel een diep gevoel van ontheemding. Hij gebruikt daarvoor de blik van een gekleurde vrouw die in Nederland als verpleegster werkt, een reflectie van zijn eigen moeder. We kijken mee met haar naar het landschap dat ze achterliet en het landschap dat ze nieuw betreedt, naar de mensen waarvan ze zich losscheurt en de mensen waarmee ze verbinding probeert te zoeken. De gedichten tonen een scherpe aandacht voor de tastbare werkelijkheid maar ook een voortdurende vlucht in de droom en de verbeelding. De 'ik' is 'bijna levend' en 'bijna thuis' (zoals in het motto van Leonard Cohen), met de nadruk op 'bijna'. Schaffer geeft op een zeer indringende en ontroerende manier een stem aan deze vrouw en aan haar heel persoonlijke maar ook universele gevoel van nergens te zijn en niet te weten wie ze is. De bundel overrompelt je, door de volgehouden zoektocht naar betekenis, naar zin, die in elk gedicht weer hernomen wordt, moedig en wanhopig tegelijk. 'Wie was ik' is tegelijk heel krachtig en heel kwetsbaar, een persoonlijke bundel die je diep raakt.

Het stad in mij van Maud Vanhauwaert (Das Mag)

Dit vuistdikke, kanariegele 'bladerboek' valt meteen op omdat het zo schitterend is vervaardigd. In ruim 300 pagina's documenteert Vanhauwaert de uiteenlopende, verrassende en bizarre poëzieprojecten die zij de afgelopen jaren initieerde, hoofdzakelijk in de periode van twee jaar dat zij stadsdichter van Antwerpen was. Behalve gedichten bevat dit 'ideeënboek' beelden van muurgedichten, foto's van installaties, registraties van performances, partituren, moppen, anekdotes, collages en 'onnozeliteiten' – de rijkdom van het materiaal weerspiegelt de brede blik die Vanhauwaert hanteert in haar aanstekelijke zoektocht naar de ruimte die poëzie (letterlijk) buiten het boek kan innemen. Zij zocht die ruimte verspreid over de hele stad maar ook in maatschappelijke thema's als de klimaatcrisis en dekolonisatie, om de poëzie uiteindelijk te vinden bij 'de lezer die haar strijkt // voorzichtig op de kraagjes / van wat hij niet kan vatten // maar zo graag aan wil doen'. De verleiding en het plezier die Vanhauwaert je als lezer doet ervaren om met taal bezig te zijn, zijn ongeëvenaard.

***Big Data* van Anne Vegter (Querido)**

In 'Big Data' tekent Anne Vegter een tijdloos en universeel verhaal op: de pijn van de bedrogen en verlaten geliefde. In drie stemmen, die van de Zuid-Afrikaanse dichter Ingrid Jonker, het lyrische *ik* en de mythische tovenaars Medea klinkt het breken na verraad, maar ook het terugvinden van de woorden. 'Big Data' is een rauwe, woedende en intens emotionele bundel die toch ver blijft van sentimentaliteit. De frisse en oorspronkelijke taal wekt het verhaal tot leven. Dit is geen bundel over wanhoop of slachtofferschap. De pijn wordt gevoeld, maar het verhaal is in eigen hand genomen. Vegter stelt met haar poëzie een daad: 'in haar feitelijke vorm is de geschiedenis ondraaglijk. herschrijf haar nu woedend.'

***Parkplan* van Wout Waanders (Uitgeverij De Harmonie)**

Dit debuut bewijst op overtuigende wijze hoe poëzie zich telkens weer kan uitvinden en aanpassen aan nieuwe tijden en nieuwe omstandigheden. De jury werd vooral getroffen door de originaliteit, de humor en het grote vermogen tot relativering. Door zijn speelsheid lijkt het de ideale bundel voor mensen die zich normaal gezien ver uit de buurt van poëzie houden. Er valt veel in te ontdekken, niet alleen in de gedichten zelf maar ook in de illustraties. Net als een echte plattegrond kun je dit 'Parkplan' altijd op zak hebben om er onderweg in tram of trein in te lezen. Je raakt er wellicht op een prettige manier de weg mee kwijt maar je krijgt er een park vol poëtische attracties voor in de plaats.